

नेपाली

कक्षा - 9

1. बहुविकल्पीय प्रश्न 20 * 1 =20 अंक

1. कुनै वस्तु रहने ठाँउ वा आश्रयलाई भनिन्छ -

क. अपादान ख. कर्म ग. अधिकरण घ. करण

2. "मा" चिह्ले कुन कारक जनाउँछ ?

क.कर्ता ख. कर्म ग. करण घ. अधिकरण

3. "देखि" चिह्ले कुन कारक जनाउँछ ?

क. करण ख. कर्म ग. अपादान घ. कर्ता

4. नेपाली व्याकरणमा नामका कति भेद मानिन्छन् ?

क. चार ख. पाँच ग. तीन घ. सात

5. जातिवाचक नाम हो -

क. कमला ख. दामोदर ग. मानिस घ. सुशीला

6. द्रव्यवाचक नाम हो -

क. पशु ख. सुशीला ग. केटी घ. फलाम

7. भाववाचक नाम हो -

क. दूध ख. फलाम ग. पशु घ. गरीबी

8. चैत-वैशाख महिनामा पर्ने ऋतु हो-

क. ग्रीष्म ख. वर्षा ग. वसन्त घ. शरद

9. साउन-भदौ महिनामा पर्ने ऋतु हो -

क. वर्षा ख. ग्रीष्म ग. हेमन्त घ. शिशिर

10. जेठ-असार महिनामा पर्ने ऋतु हो -

क. शरद ख. हेमन्त ग. वर्षा घ. ग्रीष्म

11. लता शब्दको अर्थ हो -

क. रूख ख. लहरा ग. कलिला पात घ. मञ्जरी

12. बसन्त कोकिल कविताका रचयिताको नाम हो-

- क. बालकृष्ण सम
ख. धरणीधर कोइराला
ग. लेखनाथ पौड्याल
घ. लक्ष्मी प्रसाद देवकोटा

13. यो जिन्दगी खै के जिन्दगी कविताका रचयिताको नाम हो -

- क. बदरीनाथ भट्टराई
ख. बालकृष्ण सम
ग. लेखनाथ पौड्याल
घ. हरिभक्त कटुवाल

14. हरिभक्त कटुवालको जन्मस्थान हो-

- क. मणिपुर
ख. नागालैण्ड
ग. असम
घ. दार्जिलिङ्

15. सानन्द शब्दको अर्थ हो-

- क. मदले लट्ट
ख. आनन्दसंग
ग. फरासिलो
घ. मन प्रसन्न पार्ने

16. समीर शब्दको अर्थ हो -

- क. सुगन्ध
ख. हावा
ग. लय
घ. रज

17. अभागी कथाकी स्त्रीपात्रको नाम के हो -

- क. रमा
ख. गङ्गा
ग. श्यामा
घ. सुशीला

18. माधवप्रसाद कुन कथाका पात्रको नाम हो-

- क. दोषी चश्मा
ख. अभागी
ग. सिपाही
घ. परिवन्द

19. केशवराज कुन कथाका पात्रको नाम हो -

- क. परिवन्द
ख. दोषी चश्मा
ग. अभागी
घ. सिपाही

20. कथाकार गुरुप्रसाद मैनालीको जन्म विक्रम संवत् मा भएको हो -

- क. 1957
ख. 1960
ग. 1965
घ. 1958

2.

लघुत्तरीय प्रश्न

5*4=20 अंक

- क. 'यो जिन्दगी खै के जिन्दगी' कवितामा कविले सहजै फुट्टन र चुँडिन सक्ने काँचको चुरा र रबरको सस्तो खाले चप्पल संग कसलाई तुलना गरेको छन् ?

- ख. 'दोषी चशमा' कथामा चौरमा एक्कै बसेका केशवराज ले जर्साबको मोटर आएको देखेर पनि मोटर भित्र रहेका जर्साबलाई चिन्न सक्दैनन्। यसरी जर्साबलाई ठम्याउन न सक्नु र स्वस्ति गर्न न भ्याउनु उनका लागि ठूलो अपराध बोध हुन्छ। यसमा केशवराज कसलाई दोषी भएको कुरा ठम्याउँछन् ?
- ग. रूख तथा लहरामा वसन्त ऋतुमा कस्तो परिवर्तन आउँछ ? वसन्त कोकिल कविताको आधारमा वर्णन गर्नुहोस्।
- घ. रेखाङ्कित शब्दको शब्दवर्ग (अव्यय, नाम आदि) छुट्याई लेख्नुहोस् -
विद्यालयको वरिपरि फुलवारी पनि छ।
उनीहरूले तिमी प्रति शङ्का गर्न थालेका छन्।
विहान डुल्नु स्वास्थ्यका लागि हितकर हुन्छ।

3.

अपठित-गद्यांश

1*7=7अंक

निम्नलिखित अनुच्छेद पढी अन्त्यमा सोधिएको प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् -

पुस्तकालय शब्द पुस्तक र आलय शब्दको सन्धिबाट बनेको छ। यसको अर्थ हुन्छ - पुस्तक पढ्ने ठाउँ वा पुस्तक राखिने घर। त्यस कारण पुस्तकालय विभिन्न क्षेत्रमा ज्ञानप्राप्त गर्ने महत्त्वपूर्ण ठाउँ हो। पुस्तकालय मुख्यतः दुई प्रकारको हुन्छ - क. सार्वजनिक पुस्तकालय। ख. विद्यालयीय पुस्तकालय। यी दुवै पुस्तकालयहरूमा राम्रो सङ्गठन हुन्छ, सेवाका लागि कर्मचारीहरूलाई खटाइएको हुन्छ। यसका अतिरिक्त आफ्नै क्षमतामा सङ्गठित व्यक्तिगत पुस्तकालय पनि हुन सक्छ। यी सबै खालका पुस्तकालयबाट ज्ञान-विज्ञानका विभिन्न-क्षेत्रमा परिचित भई सुयोग्य हुने अवसर प्राप्त हुन्छ।

प्रश्नहरू-

- क. पुस्तकालय शब्दको सन्धि-विच्छेद गर्नुहोस्।
- ख. विभिन्न क्षेत्रमा ज्ञान प्राप्त गर्ने ठाउँ कुन हो ?
- ग. पुस्तकालय कति प्रकारको हुन्छ ?
- घ. पुस्तकालयहरूमा कर्मचारीहरूलाई किन खटाइएको हुन्छ ?
- ङ. आफ्नै क्षमतामा सङ्गठित पुस्तकालय लाई के भनिन्छ ?
- च. पुस्तक पढ्ने ठाउँ वा घर लाई के भनिन्छ ?
- छ. यस गद्यांशको शीर्षक के हुन सक्छ ?

4.

विस्तृत उत्तरीय प्रश्न 1

7 * 2 = 14 अंक

1. कुनै एक विषयमा निबन्ध लेख्नुहोस् -

क. बहूदो अपराधको नियन्त्रण

ख. वृक्षारोपण को महत्व

2. आफ्ना घरको परिस्थिति आफ्नो पढाई आदिको उल्लेख गर्दै विदेशमा पढ्न बसेका आफ्ना एक जना साथीलाई चिठी लेख्नुहोस् ।

5.

विस्तृत उत्तरीय प्रश्न 2

9 अंक

कुनै एक पद्य को सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस्

क. यो जिन्दगी खै के जिन्दगी

भिन्न-भिन्नै खोकिएर बाहिर-बाहिर बाँचेको

एटमको त्रासले चुसेको

समस्याको भूतले सताएको

ख. न शीत बाधा न त घामको डर

न बाग नङ्गा न त वृष्टिको पिर।

वसन्तको गौरवले गरीकन

खुसी छ साहै कलकण्ठको मन।।